

Bruksela, 12 września 2025 r.
(OR. en)

12723/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0555 (COD)

COMPET 854	POLGEN 140
IND 342	ECOFIN 1154
MI 639	COH 171
CADREFIN 186	INDEF 89
FIN 1060	CULT 96
RECH 381	CYBER 240
ESPACE 59	JAI 1231
CONSOM 170	DIGIT 169
DUAL USE 42	DATAPROTECT 206
EDUC 353	FREMP 228
TELECOM 294	RELEX 1147
ENER 437	COPS 439
ENV 824	UD 199
CLIMA 329	AUDIO 79
AGRI 414	PROCIV 115
TRANS 376	IPCR 63
SAN 551	MAP 55
PHARM 121	FISC 236
BIOTECH 11	CODEC 1242
POLMIL 257	CSC 446

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Przygotowanie posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności (Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Badań i Przestrzeni Kosmicznej) 29 września 2025 r. Fundusz Konkurencyjności – <i>Prezentacja przygotowana przez Komisję</i> – <i>Deбата orientacyjna</i>

Delegacje otrzymują w załączeniu notę informacyjną w sprawie Funduszu Konkurencyjności, opracowaną przez prezydencję z myślą o debacie orientacyjnej na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności 29 września 2025 r.

DOKUMENT DO DYSKUSJI

Posiedzenie Rady ds. Konkurencyjności

Bruksela, 29 września 2025 r.

**JAK SPRAWIĆ, BY FUNDUSZ KONKURENCYJNOŚCI SŁUŻYŁ
PRZEDSIĘBIORSTWOM?**

W niedawnych raportach Maria Draghiego i Enrica Letty, a także w opracowanym przez Komisję Europejską *Kompasie konkurencyjności*, zwrócono uwagę na istotną lukę inwestycyjną, której zlikwidowanie jest konieczne do tego, by Europa mogła zrealizować swoje ambicje w zakresie konkurencyjności, zielonej transformacji, bezpieczeństwa i odporności. Niedobór inwestycji zagraża nie tylko zdolności UE do utrzymania silnego przemysłu, ale także do odgrywania przez nią wiodącej roli w dwojakiej transformacji i globalnym wyścigu technologicznym. Zarówno *raport Draghiego*, jak i *raport Letty* pokazują, że przyszły dobrobyt i wpływy geopolityczne Europy uzależnione są od zapełnienia tej luki za pomocą ukierunkowanych i bardziej ryzykownych inwestycji.

Osiągnięcie celów europejskiej polityki ekologicznej i przemysłowej wymaga znacznie większej gotowości do podejmowania ryzyka zarówno ze strony podmiotów publicznych, jak i prywatnych. Wyzwanie polega na tym, że dekarbonizacja, cyfryzacja i rozwój nowych technologii wiążą się ze znaczną niepewnością i długimi okresami zwrotu z inwestycji, co sprawia, że są one nieatrakcyjne w ramach konwencjonalnych modeli finansowania, które charakteryzuje niechęć do podejmowania ryzyka. Jak podkreślono w raporcie Draghiego, istniejące mechanizmy nie mobilizują wystarczającego kapitału, zwłaszcza w przypadku projektów na dużą skalę lub projektów przełomowych niezbędnych do umocnienia przywództwa Europy w dziedzinie przemysłu i jej suwerenności przemysłowej. W szczególności inwestorzy prywatni nie wykazują obecnie chęci do angażowania się na wymaganą skalę lub do podejmowania niezbędnego poziomu ryzyka bez wsparcia publicznego.

W odpowiedzi na raport Dragiego – i czerpiąc z niego bezpośrednio inspirację – Komisja Europejska zaproponowała utworzenie *Europejskiego Funduszu Konkurencyjności (EFK)*. EFK ma przyspieszyć likwidację luki inwestycyjnej przy wykorzystaniu pełnego zestawu narzędzi finansowych UE, aby uruchomić inwestycje, które będą służyć realizacji strategicznych i przemysłowych priorytetów Europy. Dzięki ujęciu szerokiego wachlarza istniejących funduszy i systemów finansowania w pojedyncze spójne ramy regulacyjne i ramy zarządzania EFK ma służyć zapewnieniu bardziej efektywnego i ukierunkowanego wsparcia dla kluczowych sektorów i projektów, aby zapewnić Europie pozycję lidera w dziedzinie technologii i przemysłu.

EFK będzie wykorzystywać wszelkie dostępne instrumenty finansowe UE – dotacje, zamówienia, pożyczki, gwarancje, inwestycje kapitałowe, finansowanie mieszane itd. Aby EFK był rzeczywiście skuteczny i osiągnął zakładane cele, przedsiębiorstwa i inwestorzy – czyli te same podmioty, które mają z niego aktywnie korzystać – muszą postrzegać go jako udane przedsięwzięcie.

Przedsiębiorstwom należy umożliwić łatwy i szybki dostęp do finansowania, a przy tym zapewnić im jasne wskazówki i ograniczyć do minimum przeszkody administracyjne. Szybkie i przewidywalne procesy składania wniosków i przyznawania finansowania oraz dostosowane do potrzeb wsparcie będą miały zasadnicze znaczenie, zwłaszcza dla MŚP, przedsiębiorstw typu start-up i scale-up, które chcą stać się podmiotami konkurencyjnymi w skali światowej.

Jednocześnie należy stworzyć zachęty skłaniające inwestorów do korzystania z funduszu. Inwestorzy muszą mieć pewność, że narzędzia finansowe i mechanizmy podziału ryzyka są dobrze zaprojektowane na wszystkich etapach procesu inwestycyjnego, od innowacji na wczesnym etapie po wdrożenie na skalę przemysłową. Wykorzystanie instrumentów finansowych w większym stopniu opartych na rynku, takich jak instrumenty w ramach *EFK InvestEU*, może pozwolić na pozyskanie większego kapitału prywatnego, pomóc w ograniczeniu ryzyka handlowego poprzez gwarancje i współinwestycje, a tym samym wzmocnić efekt oddziaływania każdego euro ze środków publicznych, oraz przyczynić się do zwiększania skali przełomowych innowacji i technologii. Wykorzystanie dotacji mogłoby jednocześnie umożliwić Komisji ukierunkowanie wsparcia na działania strategiczne.

Kluczowe znaczenie ma zrozumienie realiów, z jakimi konfrontują się przedsiębiorstwa. Jedynie aktywna współpraca z przedsiębiorstwami i inwestorami oraz kształtowanie ofert EFK tak, by odpowiadały realnym potrzebom przedsiębiorstw i inwestorów oraz pomagały im w pokonywaniu rzeczywistych przeszkód, sprawią, że EFK będzie mógł faktycznie uwolnić kapitał prywatny i zoptymalizować wykorzystanie dostępnych zasobów publicznych. Naczelnymi zasadami zarządzania EFK i jego funkcjonowania muszą być: uproszczenie, przejrzystość i elastyczność.

Aby EFK mógł służyć przedsiębiorstwom, konieczne będzie silne zobowiązanie polityczne na rzecz uproszczenia zarządzania i administrowania tym funduszem. Powodzenie tej inicjatywy zależy od znalezienia właściwej równowagi między instrumentami państwowymi, takimi jak dotacje i zamówienia publiczne, a narzędziami w większym stopniu rynkowymi, takimi jak pożyczki, gwarancje i inwestycje kapitałowe w ramach EFK InvestEU. Dzięki takiemu podejściu EFK może stać się kluczowym elementem służącym realizacji ambicji przemysłowych UE i zapewnienia jej wiodącej pozycji w dziedzinie technologii.

Państwa członkowskie proszone są o przeprowadzenie dyskusji na temat dwóch kluczowych kwestii:

- Jakie będą najważniejsze kryteria powodzenia Europejskiego Funduszu Konkurencyjności z punktu widzenia przedsiębiorstw i inwestorów, zwłaszcza pod względem uproszczenia i szybszego rozpatrywania wniosków?
- Jak sprawić, by instrumenty finansowe przewidziane w proponowanym Europejskim Funduszu Konkurencyjności pozwalały jak najskuteczniej mobilizować kapitał prywatny na rzecz projektów, które będą realizacją celów europejskiej polityki przemysłowej?
